+ Lincii (Linz) die 28. Dec. 1933

Heic acclusam remitto ad S. Congregationem Consistorialem „Relationem IV. super statu dioecesis Linciensis” (Austria).

+ Joannes Maria Gfoellner
Episcopus Linciensis

IV. Relatio super statu
Dioecesis LINCIENSIS
(Austria).

secundum formulam praescriptam in „Acta Apostolicae Sedis”
(vol. X. 1918 pag. 487 sequ.)

Caput I

Generalia de statu materiali personarum et locorum.

1. Indicet Ordinarius nomen et cognomen suum, aetatem, originis locum, et institutum religiosum, hoc est religionem, si ad aliquam pertineat; quando fuerit consecratus, vel, si Abbas sit, benedictus; quando dioecesis regimen susceperit. Si Episcopum Auxiliarem habeat, an datus sit personae vel dioecesi.
Idem atque in ultima (III) relatione anni 1928.

2. Breviter exponat quaenam sit origo dioecesis, quinam eius titulus seu gradus hierarchicus, quae privilegia potiora; si metropolitana sit, an et quas habeat suffraganeas sedes; et quem Ordinarium appellationis iuxta Codicem, can. 1594 § 2, teneat; si vero suffraganea sit, quem Metropolitam habeat; et num apud illum, vel apud alium Antistitem pro conferentiis episcopalibus conveniat; si denique nulli Metropolitae suffragetur, quem Metropolitam pro Concilio provinciali, pro conferentiis et pro iudicio appellationis teneat iuxta cann. 285, 292 et 1594 § 3.
Idem atque in ultima (III) relatione anni 1928.

3. Dicat praeterea:
a) quinam locus residentiae Ordinarii, cum indicationibus ad epistolas inscribendas necessariis;
b) quaenam amplitudo dioecesis, ditio civilis, caeli temperies, lingua;
c) quaenam summa incolarum et praecipua oppida; quot inter incolas sint catholici; si autem varii adsint ritus, quot catholici in singulis, et si acatholici inveniantur, quot sint, et in quales sectas dividantur;
d) qui numerus sacerdotum saecularium, clericorum et alumnorum seminarii;
e) utrum adsit Capitulum cathedrale, an potius coetus consultorum dioecesanorum; an adsint alia Capitula, vel sacerdotum coetus instar Capitulorum, seu Communiae, et quot;
f) in quot vicariatus foraneos, decanatus, archipresbyteratus aliasve circumscriptiones dioecesis divisa sit; quot sint paroeciae, cum numero fidelium earum quae maximae vel minimae sunt; an adsint paroeciae per linguas seu nationes distinctae, et an per familias et non territorio divisae, et quo iure; quot aliae ecclesiae vel oratoria publica adsint; sitne sacer aliquis locus celeberrimus, et qualis, cann. 216, 217;
g) utrum et quaenam religiones virorum habeantur, cum numero domorum et religiosorum sacerdotum;
h) utrum et quaenam religiones mulierum, cum numero domorum et religiosarum.
ad a) et b) idem.
c) summa incolarum circa 876.000, inter quos numerantur circa 875.000 catholici. Sectae auctae sunt sic dicta „Communitate neo-apostolica”.
d) numerus sacerdotum saecularium circa 740, clericorum et alumnorum Seminarii (majoris) 125.
e) idem.

f) Minima parochia numerat 200, maxima plus quam 25.000 catholicos. Ecclesiae vel oratoria publica (praeter ecclesias parochiales) in universa dioecesi numerantur 635.
g) et h) vide elenchum heic adjectum.

Caput II.

De administratione temporalium bonorum, de inventariis et archivis.

4. An et quomodo iuxta civiles loci leges, facultas possidendi, acquirendi et administrandi, quae ecclesiae propria est, sarta tectaque sit; an potius coarctata; et si ita sit, quaenam sit conditio cleri et ecclesiarum.

5. An institutum sit penes Curiam Consilium administrationis et quibusnam constet; et num Episcopus in administrativis actibus maioris momenti illud audierit iuxta praescripta can. 1520.

6. An administratores particulares, sive ecclesiastici sive saeculares, cuiusvis ecclesiae etiam cathedralis, aut loci pii canonice erecti, aut confraternitatum, reddant quotannis Ordinario rationem suae administrationis. Can. 1525.

7. An servata sint praescripta can. 1523 circa modum administrationis, et confectionem librorum accepti et expensi; can. 1526 de non inchoandis litibus sine Ordinarii scripta licentia; can. 1527 de abstinendo ab actibus Ordinariam administrationem excedentibus; et can. 1544 seqq. circa congruam dotem, tabulas piarum fundationum, aliaque.

8. An qui bona fiduciaria ad pias causas acceperint, servent quae can. 1516 statuit, praesertim circa rationem Ordinario reddendam.

9. In venditione, oppignoratione, permutatione, locatione et emphyteusi bonorum servataene sint fideliter ab omnibus normae cann. 1530-1533, 1538-1542; et si non, quae remedia adhibita. Praecipua quae acta sunt his de rebus negotia referantur.

10. Circa decimarum et primitiarum solutionem serventurne laudabiles consuetudines, praecavendo tamen a dura exactione. Can. 1502.

11. Circa oblationes in commodum paroeciae et missionis serventurne praescripta can. 1182 de earum administratione et ratione Ordinario reddenda; et collectores abstineantne a vexatoria et odiosa requisitione.

12. Circa missarum stipem quomodo serventur quae can. 831 praescribit de taxa synodali; quae can. 835 de non colligendis a sacerdotibus missis, quibus intra annum ipsi satisfacere nequeant; quae can. 841 de transmissione ad Ordinarium missarum exuberantium; quae cann. 843 et 844 de libro tam personali quam ecclesiarum proprio pro missis adnotandis.

13. An inventaria immobilium, mobilium et sacrae supellectilis uniuscuiusque ecclesiae, parochiarum, capitulorum, confraternitatum aliorumque piorum locorum, quae canonice erecta sint, confecta in duplici exemplari, alio pro pio opere, alio pro Curia episcopali, habeantur iuxta cann. 1296, 1522. Cautumne sit, et quomodo, ne morte rectoris ecclesiae, aut superioris pii operis, mobilia et supellectilia disperdantur aut subtrahantur. Cann. 1296, 1300-1302.

14. An Episcopus archivum habeat ad tramitem cann. 375-378 erectum et custoditum et cum documentis et libris de quibus in cann. 470 § 3, 1010, 1047, 1107; a quo tempore documenta incipiant, et an pergamenae et incunabula habeantur; catalogine confecti sint; an aliud quoque secretum archivum, vel saltem armarium obseratum, in qua scripturae secretae custodiantur, servatis regulis cann. 379-380.

15. An ecclesia cathedralis, collegiatae, paroeciales, confraternitates et pia loca canonice erecta sua quoque archiva detineant, cum documentis cuicumque piae causae propriis, cum inventariis mobilium et immobilium et cum catalogo omnium documentorum; et exemplar eiusdem catalogi exhibitumne fuit Curiae episcopali, et in archivo Curiae repositum iuxta can. 383.

4-15 idem.

Caput III.

De fide et cultu divino.

16. Utrum graves errores contra fidem serpant inter dioecesis fideles; vel aliqua praxis superstitiosa aut ab institutis catholicis aliena in dioecesi vigeat; an modernismi, theosophismi, spiritismi lues dioecesim infestet, et an aliqui e clero eisdem erroribus infecti sint. Quaenam huius mali fuerit, vel adhuc sit causa.
Adsitne consilium a vigilantia, quot personis constet, et quo fructu munera sua expleat.
An professio fidei cum iuramento antimodernistico exigatur, et ab omnibus ad quos spectat fideliter praestetur iuxta can. 1406 et decretum S. Officii 22 Martii 1918.
Graves errores contra fidem hinc inde sparguntur a quibusdam sectis acatholicis palam et clam suas haereses propagantibus; praxes superstitiosae haud raro apud fideles observantur, sed potius fide bona et conscientia erronea practicantur; inter cultos quosdam viros associatio sic dicta „Schlaraffia" ab institutis catholicis valde aliena diffusa est, circa quam associationem episcopi Austriae jam inde ab annis tribus Sanctam Sedem consuluerunt, responso hucusque nondum accepto.
Vestigia modernismi in clero non deteguntur; spiritismi lues in 2 – 3 parochiis latente serpit, a sectis introducta.
Quoad cetera, idem atque antea.

17. Utrum divinus cultus libere exerceatur; sin minus, unde obstacula proveniant: a civilibusne legibus, an ab hostilitate perversorum hominum, vel ab alia causa; quaenam ratio suppetat ad ea amovenda et num adhibeatur.
Idem.

18. An ecclesiae iura circa coemeteria sarta tectaque sint et canonicae de his leges servari possint et serventur. Cann. 1205 seqq.
Addendum, quod lex ecclesiastica de corporibus defunctorum ante sepulturam ad ecclesiam deferendis fere ubique observatur.

19. Utrum in cultu divino, in sanctorum, sacrarum imaginum et reliquiarum veneratione; in sacramentorum administratione necnon in sacris functionibus, sive quoad ritus sive quoad linguam et cantum, leges canonicae ac liturgicae serventur. An in his, et quaenam, irrepserint singulares consuetudines; sitne cura ut prudenter submoveantur, an potius tolerentur, et quanam de causa. Can. 731 seqq.; can. 1255 seqq. Adsintne in ecclesiis picturae, statuae aliaque a sanctitate loci aliena, vel minus consona liturgicis legibus; et quid fiat ut amoveantur. Arceanturne semper a domo Dei profani conventus et nundinae etiam ad pias causas. Can. 1178.

Idem.

20. Utrum numerus ecclesiarum in singulis oppidis vel paroeciis fidelium necessitati sufficiat.
Plures ecclesiae novae proximo tempore aedificabuntur, ut commoditati fidelium melius consulatur.

21. An generatim ecclesiae mundae sint, decenter ornatae et supellectili sufficienti instructae. Adsintne egentes, squalidae, fatiscentes, et an et quid agatur ut reficiantur.
Recenseantur ecclesiae, si adsint, structurae arte, picturis aut pretiosa supellectili insignes: et dicatur num congrua de his omnibus cura adhibeatur.
Idem. Quamplurimae ecclesiae ultimis annis, non obstantibus fidelium necessitatibus, restauratae et in melius reformatae sunt.

22. An ingressus in ecclesias, dum sacra aguntur, sit, prout debet, prorsus absolute semperque gratuitus. Can. 1181.
Idem.

23. An ecclesiae rite custodiantur ne furtis et profanationibus obnoxiae fiant, et eae in quibus SS. Eucharistia asservatur, praesertim paroeciales, quotidie per aliquot horas fidelibus pateant iuxta can. 1266. Quomodo observentur: cann. 1267 et 1268 circa custodiam SSmi Sacramenti in uno tantum loco et altari; et circa decorem et ornamentum praecellentissimum altaris eiusdem; can. 1269 circa tabernaculi statum; can. 1271 circa lumen coram SSmo.
Affirmative. Quamvis ecclesiae ubique rite custodiantur, nihilominus haud raro ab hominibus scelestis violenta furta patrata sunt. Canones respectivi observantur.

Caput IV.

De iis quae ad Ordinarium pertinent.

24. Indicet Ordinarius quibus redditibus ipse qua talis fruatur, sive sint ex bonis immobilibus, ex publico foenore vel aerario, ex incertis Curiae, ex dioecesis contributione, sive ex aliis causis: et an sibi sufficientes sint; qualem domum episcopalem inhabitet, et cum quibusnam convivat: an et quale cathedraticum exigat iuxta can. 1504; an et quales alias exactiones forte imposuerit iuxta cann. 1505, 1506; utrum aliquo aere alieno sive qua Ordinarius, sive qua persona privata gravetur; et qua ratione eius exstinctioni consulat.
Idem. Episcopus in palatio episcopali habitat cum 4 secretariis et officialibus clericis. Rebus oeconomicis ubique in pejus versis, etiam redditus Episcopi sat graviter reducti sunt, quibus augendis novae industriae inductae sunt.

25. An episcopales aedes et bona mensae sive mobilia sive immobilia, accurato inventario confecto, curaverit iuxta praescripta cann. 1483, 1299 § 3 et 1301.

26. An in ultima sedis vacatione praeter Vicarium Capitularem oeconomus quoque constitutus fuerit pro mensae bonis et res bene gestae fuerint iuxta cann 432, 433.
25) et 26) Idem.

27. Quomodo residentiae legi satisfaciat; qua frequentia pontificalia peragat, conciones habeat et pastoralibus litteris clerum et populum instruat; quomodo caveat ut ecclesiasticae leges notae fiant, et ut ab omnibus fideliter serventur. Can. 336.
Idem. Anno 1929 per 12 dies Romae commoratus sum, anno 1930 per 5 hebdomadas in itinere et totidem hebdomadas in sanatorio fui. Anno 1931 per 6 hebdomadas iterum

Sanatorium adire debui. Ceteris annis et temporibus semper domi et in dioecesi moratus sum, exceptis paucis diebus recreationis; hoc anno 1933 per 14 dies Romae „ad limina” morabar.

28. Qua frequentia sacramentum confirmationis administret; et quomodo provideat, si ipse per se omnium necessitatibus consulere nequeat. Serventurne in huius sacramenti collatione regulae de aetate confirmandorum et de patrinis.
Idem.

29. Quot in quinquennio sive per se sive per alium ad sacros ordines promoverit. Et an servaverit leges de non promovendis:
a) qui necessarii non sint vel utiles iuxta can. 969;
b) qui saltem integrum theologiae curriculum in seminario non peregerint. Can. 972 § 1.
An numerus ordinatorum par fuerit necessitati dioecesis. An aliquem incardinaverit, qua de causa, et num iuxta legem can. 111 seqq.

In ultimo quinquennio (1929 - 1933 incl.) 98 sacerdotes saeculares pro mea dioecesi ordinavi, qui omnes necessarii, imo vix sufficientes fuerunt et integrum theologiae curriculum in seminario peregerunt. Unus solus incardinatus fuit.

30. An servatae sint regulae can. 877 seqq. in concedenda facultate vel licentia sacramentales confessiones audiendi; et can. 893 seqq. circa casus reservatos.

31. Circa sacram praedicationem, an consuluerit ut iuxta Const. S. P. Benedicti XV et normas a S. C. Consistoriali datas die 28 Iunii1917 omnia rite procederent; ac maxime ut servarentur praescripta can. 1340 seqq. circa licentiam concedendam et can. 1347 circa modum et argumentum concionandi. An curaverit ut votum a can. 1345 expressum de brevi aliqua homilia in omnibus missis festivis habenda sensim ad effectum ducatur.
30) et 31) Idem.

32. An et quo fructu avertere pro viribus studuerit fideles a nuptiis cum acatholicis, infidelibus, aut impiis iuxta cann. 1060, 1064, 1065, 1071.
Decreta respectiva promulgata et inculcata sunt et canones respectivi ad amussim observati.

33. An in quinquennio totam dioecesim ipse per se, aut per alium visitaverit iuxta cann. 343-346. An praeter loca et res, libros et archiva, personas quoque clericorum visitaverit, eos singillatim audiendo, ut cognoscat quae sit uniuscuiusque vitae ratio, quae confessionis frequentia etc. An inspexerit quoque quae habentur circa legatorum adimplementum et missarum manualium satisfactionem ac stipem, et an constiterit omnia ad legis normam procedere iuxta cann. 824-844. Et si abusus aliquos hac in re detexit, referat.
Affirmative. Abusus et defectus circa persolutionem missarum manualium apud unum tantum parochum detexi, qui consulta Sancta Sede deinde sanati sunt.

34. Utrum et quomodo dioecesanam synodum celebraverit, et quando novissima synodus congregata fuerit. Cann. 356-362.
Synodus dioecesana celebrata fuerit anno 1928, proxima pro 1938 praeparatur.

35. Si sit metropolitanus aut conferentiarum episcopalium praeses: an et quando concilium et quando conferentias convocaverit; quinam interfuerint; et quo fructu res cesserit. Cann. 283-292. Ceteri Episcopi: an concilio provinciali, et conferentiis ipsi per se, aut saltem per procuratorem, interfuerint. Can. 287.
Idem.

36. Quomodo se habeat cum civili loci auctoritate; an episcopalis dignitas et iurisdictio sarta tecta ita semper servari potuerit, ut numquam, servilitate erga humanas potestates vel alio modo, detrimentum libertati et immunitati ecclesiae, aut dedecus statui ecclesiastico obvenerit.
Civilis auctoritas i.e. gubernium provinciae omnimodo dignitati et jurisdictioni episcopi defert obsequium ipsumque adjuvat, quantum temporum et legum conditiones permittunt.

Caput V.
De Curia dioecesana.

37. Utrum Curia dioecesana aedes proprias, sufficientes et convenientes habeat; et si non, an et quomodo huic defectui consuli queat. Exhibeatur prospectus officialium Curiae episcopalis, adiectis iudicibus synodalibus, examinatoribus, parochis consultoribus, censoribus librorum aliisque peculiaribus administris. Can. 363 seqq.
Affirmative et videatur elenchus adjacens.

38. De qualitatibus et opere Vicarii generalis et aliorum praecipuorum ministrorum adumbratio aliqua fiat.

39. Quinam sint Curiae proventus sive ex taxis, sive ex multis pecuniariis, sive ex aliis titulis: et quomodo erogentur.
38) et 39) Idem atque in relationibus prioribus.

Caput VI.
De Seminario.

40. Si dioecesis seminario careat, quomodo consulatur pro comparandis sacerdotibus dioecesi necessariis. An studium sit seligendi bonae spei iuvenes, e dioecesi oriundos, ad clerum indigenam creandum; quo fructu et ubinam educentur. Can. 1353.
Non est ad rem.

41. Si seminarium adsit, referatur enucleate:
a) de numero et statu eorum qui externam disciplinam regunt, qui spiritualiter alumnos dirigunt, qui docent, qui discunt;
b) de statu aedium et rusticationis domus;
c) de redditibus et oneribus, hoc est de statu activo et passivo pii instituti;
d) de iis quae videantur necessaria ad meliorem Seminarii statum.
a) Externam disciplinam seminarii minoris regunt 6 „ praefecti”, 2 sacerdotes spiritualiter dirigunt, 17 professores docent - omnes sacerdotes saeculares optimo spiritu ecclesiastico imbuti; pueri alumni hoc anno scholastico numerantur 375.
In seminario majori adsunt rector et subrector, director spiritualis et 10 professores et „docentes”; alumni numerantur 126.
b) Idem atque antea; Seminarium majus anno elapso adauctum est novo aedificio adjecto.
c) Idem. Seminarium minus nunc omnino reditus necessarios habet ex pensionibus alumnorum (70 Schilling pro mense); seminarium vero majus, imminutis valde contributionibus ex aere publico, laborat quidem, sed tamen ex piis collectis tum populi tum maxime cleri sufficienter hucusque sustentatur.

42. Distinctumne sit seminarium in maius et minus iuxta can. 1354 § 2.

Et si prudentia suaserit, aut dioecesis conditio exegerit, ut dumtaxat seminarium minus seu schola apostolica, uti vocant, constitueretur, dicatur ubinam maiores alumni educentur: num in seminario proprio provinciali, seu regionali, seu interdioecesano apostolica auctoritate constituto iuxta can. 1354 § 3. Et de eius statu adumbratio aliqua fiat.

43. An servatae sint regulae: can. 1356 circa tributum seminaristicum; can. 1357 circa visitationem alumnorum et regulas internas; cann. 1358, 1360, 1361 circa directionem disciplinarem, oeconomicam et spiritualem; can. 1359 circa deputatos; can. 1363 circa alumnos admittendos et excludendos; can. 1371 circa dimittendos aut expellendos; cann. 1364-1366 circa institutionem litterariam et scientificam, praesertim philosophiae et theologiae; can. 1367 circa pietatis exercitia; can. 1369 circa spiritum ecclesiasticum fovendum et urbanitatis leges tradendas.
42) et 43) Idem. Quoad canones 1364 - 1366 biennium philosophicum et quadriennium theologicum complete introductum est.

44. An Ordinarius curaverit ut aliquis alumnus pietate et ingenio praestans peculiaria Urbis collegia, vel universitates sive facultates a S. Sede in Urbe vel alibi probatas adiret, ut ibidem in studiis perficeretur iuxta can. 1380.
Unus alumnus in Collegio Germanico-Hungarico Romae absolvit studia philosophica et incipit studia theologica in universitate Gregoriana.

Caput VII.
De clero generatim.

45. An clerus generatim habeat quo honeste vivere possit. An pro senibus et infirmis domus aut saltem subsidia adsint quibus adiuvari possint.

46. An habeatur domus propria pro spiritualibus cleri exercitiis; an etiam quo poenitentes recipiantur.
45) et 46) Idem.

47. Quo fructu Ordinarius curaverit ut clerici omnes ea adimpleant quae recensent:
can. 125 circa sacramentalem confessionem et pietatis exercitia; can. 126 circa periodicum recessum ad spiritualia exercitia; can. 130 circa examina annualia novorum sacerdotum; cann. 131 et 448 circa conferentias cleri; can. 133 circa cohabitationem cum mulieribus; can. 134 circa communem clericorum vitam, praesertim vicariorum cooperatorum cum suo parocho, can. 476 § 5; can. 135 circa recitationem officii divini; can. 136 circa habitus ecclesiastici et tonsurae delationem; can. 811 circa vestis talaris delationem in missae celebratione; can. 137 circa fideiussiones cavendas; cann. 138-140, 142 circa abstinentiam ab omnibus quae statum ecclesiasticum dedecent, a theatris et spectaculis mundanis et a negotiorum saecularium gestione.
Canon 134 (Can. 476 § 5); in urbe quadam, ubi hucusque cooperatores in propria domo habitabant, jam provisum est, ut pro futuro vitam communem cum parocho degant.
Can. 136 et 811 observantur generatim bene, sed semper, dato casu, de novo inculcantur.
Can. 137: aliquot abusus deplorandi fuerunt. Quare hoc anno pro conferentiis pastoralibus speciale thema de hoc canone elaborandum praescriptum est.
Cann. 138 - 140, 142 : circa usum „moto-cicli” speciales conditiones et praescriptiones editae sunt, quibus usus coarctatur et regitur.

48. An et quot clericis licentiam concesserit, de qua in can. 139 § 3, operam suam praestandi in arcis seu mensis nummulariis parsimonialibus, cooperativis, ruralibus, aut similibus:

an ratione communis boni, deficientibus laicis, et ob utilitatem religionis id concesserit; et num adhuc hae concessionis causae perseverent; an mensae nummulariae, in quibus clerici opus aliquod agunt, honestate personarum et principiorum tales sint, ut non dedeceat sacerdotem in iis partem habere; an in iisdem administratio ita recte geratur, ut omne absit decoctionis periculum, in quo sacerdotes convoluti maneant; et quomodo caverit de securitate huius notitiae; an denique qui hisce arcis applicati sunt a religiosa sacerdotalis vitae praxi deflexerint, et molestiam aliquam attulerint; et si ita sit, Ordinarius casus proponat et remedia suggerat.
Addendum prioribus relationibus, in duobus casibus parochos coactos fuisse, ut resignent munus „secretarii publici" pro communitate gerendum. Alii abusus ex hoc capite non sunt deplorandi.

49. An clerus praestet eam quam can. 127 praescribit obedientiam et reverentiam erga Ordinarium suum, et erga Apostolicam Sedem; et si sint qui graviter deficiunt, eos Ordinarius denunciet. Si adsit in dioecesi clerus diversi ritus et linguae, quaenam sit inter clericos caritas et quaenam Ordinario cura fuerit pro utrisque.
Idem. Nulla querela.

50. An generatim clerus officia obsequenter suscipiat, quae Ordinarius iuxta can. 128 eis committit; an habeantur, qui quamvis viribus polleant, otiosi tamen vivere malunt;
si habeantur qui Universitates laicas frequentent, an hi servaverint ac servent leges a S. C. Consistoriali ad rem statutas; et si huiusmodi adsint, eos Ordinarius indicet.
Aliquoties juniores cooperatores ex rationibus futilibus aegre suscipiunt munus novum in parochia nova obeundum, sed tamen obediunt, cum episcopus strictam obedientiam expostulat.
Aliquoties deplorandum, parochos, adhuc viribus potentes, praemature activitati curae animarum se subducere et vitam privatam, quamvis clericalem et honestatem, agere.
Universitatem laicalem frequentant quatuor sacerdotes juuniores, pro magisterio in seminario minori destinati, ceteroquin indolis vere clericalis et amussim leges S.C. Consistorialis ad rem statutas observantes.

51. An adsint sacerdotes qui in diariis et libellis periodicis scribant vel ea moderentur; et qua facultate et utilitate id peragant. Can. 1386 § 1.
Idem.

52. An adsint de clero qui cum scandalo diaria et ephemerides vel libros legant quae dedecent;
qui factionibus municipalibus vel politicis indebite se immisceant; qui ad statum saecularem redacti sint, aut per nefas ad illum sponte sua sint regressi. Cann. 211-214; et quid fiat ad horum malorum remedium.
Quoad lectionem diariorum et ephemeridum nihil dolendum; factionibus municipalibus vel politicis clericus nemo indebite se immiscuit neque pro futuro se immiscere poterit, quum ex consilio conferentiae Episcoporum Austriae anno 1933 habitae omnes clerici mandata politica renuntiare debuerint. Ad statum clericalem nemo aut redactus fuit aut sponte sua regressus est.

53. An et quo fructu aliquas ex poenis recensitis in can. 2298 Ordinarius irrogaverit, et casus graviores referat.
Nihil.

Caput VIII.
De Capitulis.

54. Si desit Capitulum cathedrale, dicatur quot consultores dioecesani habeantur, et serventurne circa ipsos quae cann. 424-428 statuunt.

55. Si adsit cathedrale Capitulum, dicatur quot dignitatibus et canonicis constet; adsintne officia canonici theologi et poenitentiarii et serventurne ab ipsis quae cann. 398-401 iubent; habeanturne alii beneficiati minores, et quot.

56. Exponatur quae sit dotatio Capituli seu beneficiatorum. In distributionum seu punctaturarum disciplina vigeantne et serventur regulae can. 395.

57. Si adsint canonicatus aut beneficia patronata, curaveritne Ordinarius, et quo fructu, ut patroni spiritualia suffragia loco iuris patronatus, aut saltem loco iuris praesentandi, acceptarent, iuxta can. 1451.

58. Adsintne statuta iuxta cann. 410 et 416.
55) -58) Omnia sicuti antea.

59. Quot adsint canonici ad honorem; et serventurne de ipsis regulae can. 406.
Canonici ad honorem adsunt 5, regulariter 6.

60. Sede episcopali vacante, quaenam vigeat ratio providendi dioecesis regimini; servatane fuit, ultima vacationis vice, disciplina quam cann. 429-443 praescribunt.

61. Dicatur aliquid de modo quo Capitulum sacras functiones peragit, quo se gerit erga suum Ordinarium, et de aliis quae ad eius bonum nomen pertinent.
Capitulum sacras functiones omnino ad normam statutorum et legum liturgicarum digne peragit, erga Ordinarium reverentiam servat, ipsum pro viribus adjuvat et optima fama in dioecesi gaudet.

62. Si adsint in dioecesi Capitula, praesertim insignia, vel Communiae cleri ad modum Capitulorum, Ordinarius de iis referat analoge ad ea quae pro cathedrali Capitulo sunt requisita.
Non adsunt.

Caput IX.
De Vicariis foraneis et parochis.

63. Referatur an Vicarii foranei adimpleant diligenter ea omnia quae can. 447 praescribit de vigilantia in ecclesiasticos viros sui ambitus seu districtus, de cura ut canonicae leges et decreta Ordinarii observentur, de aliisque; an paroecias juxta normas ab Ordinario datas visitent; et an quotannis rationem reddant Ordinario de statu sui vicariatus iuxta can. 449.

64. An paroeciae omnes de suo proprio pastore sint provisae; et serveturne lex a can. 460 lata de uno dumtaxat pastore in unaquaque paroecia habendo, reprobata qualibet consuetudine et revocato quolibet privilegio.
63 et 64 . Quoad omnia affirmative.

65. An adsint paroeciae amovibiles, quot, et qua de causa. An et quot unitae Capitulis sive cathedrali, sive collegiatis, domui religiosae, aut alii morali personae: et in hoc casu utrum serventur leges de vicario curato constituendo cum libero exercitio animarum curae iuxta

statuta in cann. 415, 471 et 609 § 1. Et si religiosus sit parochus, an sarta tectaque sint quae Cann. 630, 631 hac de re praescribunt.
Idem Status atque antea. Quoad relationem quotannis a parochis etiam religiosis circa suos cooperatores ad episcopum faciendam, orta est quaedam controversia inter Episcopum et praelatos religiosos, quae ad S. C. Concilii delata et ab eadem decisa fuit.

66. An et quot adsint patronatui obnoxiae; an et quo fructu cura fuerit Ordinario ut patroni spiritualia suffragia loco iuris patronatus aut saltem loco iuris praesentandi acceptarent iuxta can. 1451; sin minus, an in praesentatione servatae sint leges a cann. 1457 seqq. latae, ac maxime a can. 1452 in casu electionis seu praesentationis popularis.
Ut saltem patroni ecclesiastici Juri praesentandi renuntient, aegerrime obtineri potest, quamvis adsint etiam haud pauci, qui super hac re libenter ad mentem Ecclesiae se gesserunt. Quoad cetera idem.

67. An provisio paroeciarum quae sunt liberae collationis fiat per concursum, et qua ratione concursus celebretur. Can. 455 seqq.

68. Quibus redditibus parochi vivant, an ex immobilibus, ex publico foenore vel aerario, an ex incertis stolae, et fidelium vel dioecesis contributione. An commode generatim vivant, et an adsint qui egestate laborant. An domo propria paroeciali, saltem conducta eaque sufficienti, generatim instructi sint; et si non, an studium sit et probabilitas ut ea instrui valeant.

69. An parochi generatim satisfaciant iis quae praescribunt: can. 463 § 4 circa gratuitum ministerium praestandum iis qui solvendo pares non sunt; can. 465 circa residentiam; can. 466 circa applicationem missae pro populo; can. 467 circa sacramentorum administrationem et animarum salutis zelum; can. 468 circa infirmorum curam; can. 469 circa vigilantiam ne errores contra fidem et vitia subrepant et circa opera caritatis, fidei et pietatis in paroecia instituenda et fovenda; can. 470 circa paroeciales libros recte conficiendos; circa exemplaria tradenda quotannis Curiae episcopali; can. 785 circa sacra olea a parochis loco decenti ac tuto custodienda.

70. Circa baptismum: an quaelibet ecclesia parochialis sacro fonte sit instructa iuxta can. 774, et quoties infantes sine periculo aut gravi incommodo ad paroecialem transferri nequeant, an parochus ad proximiorem ecclesiam vel publicum oratorium pro sacramento ministrando ultro libenterque accedat iuxta can. 775.

71. Circa SSmam Eucharistiam: an parochis cura sit studiumque indefessum ut, iuxta can. 863, fideles saepius et etiam quotidie pane Eucharistico reficiantur; ut iuxta can. 865 infirmi, dum plene sunt sui compotes, S. Viaticum suscipiant; ut iuxta cann. 1273,1274 et 1275 cultus SSmi Sacramenti augeatur, excitando fideles ad quotidianam missae adsistentiam, ad visitationem serotinam peragendam, exponendo statis temporibus SSmam Eucharistiam, aliaque utilia peragendo; ut iuxta can. 854, servata quidem parentibus et confessariis debita libertate ad iudicandum de sufficienti puerorum dispositione ad primam communionem, iidem parentes ne negligant officium suum, et alii abusus ne subrepant.

72. Circa extremam unctionem: an parochis cura sit, ut hoc sacramentum ab infirmis recipiatur dum sui plene compotes sunt.

73. Circa matrimonii celebrationem: an parochis omnibus cura sit diligens observandi quae praescripta sunt in Codice lib. III, tit. VII, circa libertatem status, impedimentorum dispensationem, sacros ritus, et adnotationem matrimonii.

74. Circa catechesim: an ab omnibus parochis diligenter serventur quae praescribit can. 1330 circa peculiarem catechismum pro prima confessione et communione et pro confirmatione puerorum; et cann. 1331-1336 de catechismo diebus festis impartiendo tum pueris tum adultis.

75. Circa evangelii explanationem: an ab omnibus lex servetur can. 1344; circa sacras conciones: an statis quibusdam temporibus sacrae conciones frequentius habeantur ad normam can. 1346, et sacrae missiones locum habeant iuxta can. 1349.

76. An vicarii cooperatores aliique animarum curatores suis officiis laudabiliter fungantur iuxta can. 473 seqq.

67 - 76) nihil immutatum fuit. n.71: communio frequens et praematura etiam apud pueros ultimis annis optimum progressum fecit cum fructu abundanti.
n.74: Catechesis semper meliori methodo et uberioribus fructibus excolitur. n. 76: vicarii cooperatores etiam juniores in seminario optime instructi, zelo laudabili curae animarum incumbunt. Non desunt certe qui frequentiori monitioni et etiam animadversionibus canonicis indigeant, attamen se emendant, pro certo saltem tempore.

Caput X.

De religiosis.

77. An Ordinarius sive per se, sive per alium, quinquennalem visitationem domorum religiosarum peregerit iuxta cann. 512, 513: et quae notabiliora adnotanda habeat.
Domus religiosarum quotannis a commissariis episcopalibus visitantur. Defectus notabiliores haud observati sunt.

78. Utrum religiosi, sive viri, sive mulieres, vitam communem ducant; an sint qui habitent soli, vel in domibus privatis cum saecularibus, et quo iure; quae sit in utroque casu eorum fama; quaenam pro dioecesi utilitas; an catechismum tradant, si Ordinarius requisierit iuxta can. 1334; quo habitu incedant.
Unus solus religiosus ex ordine S. Benedicti e dioecesi finitima S. Hippolyti solus habitat, licentia expressa sui Abbatis habita, nullum scandalum praebens.
Quoad habitum religiosorum aliquoties superiores respectivos certiores reddidi de aliquibus non ad normam ss. Canonum vestitis; moniti se emendarunt.

79. Si quaestuantes adsint, sive viri, sive mulieres, an canonicae praescriptiones cann. 621, 622, 624 servaverint: an aliquod inconveniens acciderit, vel aliquid sit de hac re animadvertendum.
Religiosi quaestuantes ex aliis dioecesibus sive mulieres sive viri nimis frequenter dioecesim nostram adeunt, saepenumero canonicas praescriptiones haud rite observantes, ita ut parochi et fideles jure querelas moveant. Canones respectivi denuo inculcati et parochi moniti sunt, ut neminem contra praescripta canonum agentem suis parochianis commendent, sed potius ad Ordinarium referant.

80. Si congregatio aliqua dioecesani iuris, vel societas sive virorum sive mulierum in communi sine votis viventium habeatur, Ordinarius de ea, aut de eis, nomen dicat, finem, sodalium numerum, utilitatem, et si quae alia observanda habeat.

81. Referat Ordinarius an aliquod offendiculum cum religiosis habeat in suae iurisdictionis exercitio.

82. Si adsint religiosi viri ordinibus sacris iam initiati, qui exclaustrati, saecularizati aut dimissi a religione fuerint, referat Ordinarius quid de ipsis dicendum iuxta cann. 639, 640, 669 seqq.
80 - 82) Non habentur.

83. De religiosis mulieribus in specie Ordinarius referat:
a) an observentur canonicae leges circa admissionem ad novitiatum, professionem, clausuram, confessarios ac bonorum temporalium administrationem iuxta cann. 512, 513, 520-527, 533-535, 547, 549, 550, 552, 600-605;
b) si quae monasteria monialium superioribus regularibus sint subiecta, an in casibus a iure statutis Ordinario subdantur iuxta cann. 500 § 2 et 615;
c) quae vitae activae sunt quibus diversis operibus se addicant, et quo fructu;
d) si sint quae infirmis in privatis domibus adsistant, aut rem domesticam in nosocomiis, Seminariis vel similibus virorum domibus gerant, an cautum sit a periculis quae in his adiunctis obversantur, et an aliquid habeatur deplorandum.
Ad a) ad amussim observantur. Ad b) non adsunt. Ad c) se addicunt scholis publicis, operibus caritatis, educationi orphanorum et juventutis christianae. Ad d) Generaliter nihil deplorandum. Rarissime aliquod inconveniens observatum et sine mora remotum fuit.

Caput XI.
De populo fideli.

84. Dicatur quinam sint generatim populi mores: quaenam vita christiana privata in familiis: quaenam publica in oppidis et civitatibus: an in externis pompis et solemnitatibus magis consistat, quam in vero pietatis spiritu. Et si sint differentiae notabiles unius loci ab alio, indicentur. Quid fiat ut christianae vitae professio, si paululum defecit aut a recta via declinavit, sensim reducatur.
Vita christiana privata in familiis laborat vitiis temporis hodierni: auctoritas paterna labefactata est - voluptatibus nimis indulgetur - sanctitas matrimonii tum in urbibus tum in pagis subvertitur theoriis et moribus modernis; religio et pietas apud haud paucos concussa est aut stricta ad exercitia mere externa.
Nihilominus emendatio quaedam inde ab ultima relatione Status affirmari potest. Rebus politicis et oeconomicis aliquo saltem modo in melius vergentibus, populus ad meliorem frugem se recipere coepit et influxui ecclesiae liberius se offert. Praeter media ordinaria curae pastoralis, in hunc finem adhibentur exerzitia spiritualia, sacrae missiones, organisationes et diversae uniones juventutis, fere ubique a pastoribus directae, frequentia sacramentorum omnibus mediis procurata et opera caritatis quoad fieri potuit multiplicata, ita ut pro tempore proximo meliores conditiones religiosas sperare liceat.

85. Qua reverentia clericos, et maxime Episcopum et S. Pontificem, populus prosequatur. Can. 119.
Nulla adest querela; reverentia et auctoritas potius crescit.

86. Quae sit observantia: can. 1248 circa praeceptum audiendi sacrum et abstinendi ab operibus servilibus diebus festis; cann. 1252, 1254 circa abstinentiam et ieiunium; can. 770 circa sollicitam baptismi collationem infantibus; can. 859 circa communionem paschalem: quot sint ex viris et ex mulieribus qui, cum sint professione catholici, nihilominus eam negligunt, facta proportione pro singulis centenis fidelium; can. 863 circa frequentem

communionem; cann. 865 et 944 circa extrema sacramenta: an sint inter eos qui catholici censentur, qui haec sacramenta differunt, negligunt aut etiam recusant: et dicatur eorum numerus, habita proportione pro centenis; cann. 1203, 1239 seqq. circa cremationis reprobationem et funera: dicatur, servata proportione ut supra, quot ex iis qui catholici dicuntur funeribus mere civilibus seu irreligiosis sepeliantur: an id contigat ex nimietate taxarum stolae, an ex alia causa.
Can. 1248 : Haud raro querelae moventur a pastoribus. Causae sunt tum cultus corporis nimis auctus tum conditiones miserae oeconomicae, sed saepius pietas et religio imminuta.
Can. 1252 - 1254 : Indultum Apostolicum quoad abstinentiam et jejunium adeo latum est ut saltem a majore parte fidelium observetur.
Can. 770: generatim parentes baptismum filiorum tempore praescripto procurant; solummodo aliqui fideles potioris conditionis civilis eum procrastinare tendunt, sed casu dato monentur.
Can. 859: In urbibus et locis majoribus saepe adsunt plures vel pauciores, qui eam negligunt, sed in tota dioecesi vix aequatur numerus 2 vel 3 pro centenis.
Can. 863: communio frequens fere ubique viget et crescit praesertim apud juventutem.
Can. 865 et 944: perpauci, saltem a sacerdotibus moniti, sacramenta extrema recusant, ad summum 0,5 pro centenis.
Can. 1203. 1239 sqq. Crematio funerum ultimis temporibus valde diminuta est, quod debetur pio operi in dioecesim introducto, quod expensis haud magnis procurat sepulturam ecclesiasticam etiam illorum, qui conditione materiali misera laborant. Et nunc secta „libero-pensatorum” a gubernio civili suppressa, agitatio pro crematione sensim exstinquitur.

87. Circa matrimonium: an matrimonia mere civilia, concubinatus et divortia habeantur, et qua proportione; an vitia contra sanctitatem matrimonii irrepserint; quid fiat ut haec mala removeantur.
Concubinatus proh dolor adhuc frequentes sunt praesertim in urbibus et locis majoribus; divortia semper adhuc plurima deploranda sunt; matrimonia civilia haud quidem frequentia. Vitia contra sanctitatem matrimonii large adhuc grassantur: onanismus matrimonialis - procuratio abortus - hinc inde etiam sterilizatio artificialis. Ad haec mala removenda vix aliud fieri potest quam frequens inculcatio sanctitatis matrimonii et detestatio illorum criminum tum in occasione matrimonii ineundi tum in confessionali et in instructionibus pastoralibus ad conjugatos tempore paschali habitis.

88. Ubi catholici cum acatholicis mixti sunt, et mixta matrimonia habentur, dicatur numerus horum matrimoniorum tum absolutus tum relativus ad matrimonia non mixta: quaenam exinde detrimenta religioni proveniant: an serventur ab his contrahentibus clausulae can. 1061.
Matrimoniorum mixtorum numerus tum relativus tum absolutus non quidem magnus est, sed ubi habentur, deplorandus quam maxime indifferentismus religiosus inde ortus, imo etiam apostasia postea secuta, quamvis clausulae can. 1061 praescriptae „pro forma” serventur.

89. De christiana educatione prolis: quomodo generatim parentes et qui loco parentum sunt, in sinu familiae satisfaciant gravissimae huic obligationi, de qua cann. 1113 et 1372: et quae cura sit ne ab hoc officio fideles deficiant.
Generatim, saltem ruri, parentes officium educationis christianae pro conscientia adimplent, attamen saepenumero deploranda est nimia indulgentia erga filios, quo auctoritas parentum haud paucum minuitur.

90. De scholis: an in publicis scholis, praesertim elementaribus, servetur praescriptum can. 1373 de institutione religiosa puerorum. Et si non, qualibet de causa; an cura sit fidelibus et

clero instituendi pro catholicis pueris scholas confessionales, eosque avertendi a scholis acatholicis, neutris, mixtis, iuxta can. 1374.

91. De conditione et statu scholarum confessionalium, praesertim elementarium, enucleate referatur: quomodo sustententur, a quot alumnis frequententur, qualique profectu. Et si scholae confessionales institui non potuerint, indicetur causa: et dicatur, an per varia opera-post-scholaria, hoc est oratoria festiva, Congregationes Marianas, scholas catechisticas, aliisve modis, cautum pro viribus sit praeservationi puerorum et puellarum.

92. De religiosis et piis laicorum associationibus; an adsint in dioecesi tertii Ordines saeculares, et confraternitates, illae praesertim Ssmi Sacramenti et Christianae doctrinae, aliaeque piae uniones potissimum pro iuvenibus: quo numero et quo religionis profectu.

93. An hae associationes servent omnes praescripta: can. 690 de subiectione erga Ordinarium; can. 691 de administrationis modo.

94. An adsint inter catholicos associationes illae, quae sociales vocantur, agricolarum, operariorum, mulierum in hunc vel alium caritativum finem, vel mutuum subsidium; an asyla pro infantibus, patronatus pro iuvenibus, pro emigrantibus etc., circuli pro iuventute, laboratoria pro artificibus, vel pro puellis etc.: quo spiritu agantur: an directioni et moderationi Ordinarii et Apostolicae Sedis dociliter subsint: quaenam beneficia sive moralia sive temporalia praestent.

95. An cura sit ut qui hisce associationibus sive religiosis et piis, sive socialibus adscripti sunt, in fidei doctrina instituantur et christianam vitam ducant.

96. An et qua diffusione ephemerides vel diaria obscoena, irreligiosa, modernistica vel liberalia dioecesim pervadant: an libri quoque huius generis diffusi sint; quid fiat ad tantum malum coercendum et quo fructu.

90 - 96) Idem atque antea.

97. An massonicae sectae addicti, vel etiam massonicae tabernae in dioecesi habeantur: quanta et quali activitate operam adversus religionem moliantur; quid fiat ad occurrendum huic malo.
Addendum, associationem non formaliter quidem, sed intentione et spiritu massonicam „Flammae" pro crematione cadaverum pugnantem, hisce ultimis annis imminutam esse. Serpit adhuc similis quaedam associatio Spiritus massonici, cui nomen „Schlaraffia", super quam duobus abhinc annis ex consilio conferentiae Episcoporum Austriae ad S. C. Concilii relatum est, sed hucusque nullum responsum adest.

98. An socialismi societates habeantur: quot numero, quanti momenti et quali religionis noxa: et quid fiat ad hanc avertendam.
Etiam socialismi societates valde imminutae sunt, gubernio civili fortiter adversus eas nitente.

99. Utrum in exercitio iurium politicorum et civilium fideles catholici religionis bono et ecclesiae libertati pro viribus consulant.
Fideles catholici laici omnibus viribus consulunt bono et Ecclesiae libertati et gubernium civile valde adjuvant ita ut sit spes certa fore ut res publicae magis magisque spiritu vere christiano imbuantur.

CAPUT XII.

Iudicium sintheticum Ordinarii circa dioecesis statum.

100. Denique Ordinarius, omnibus in universum complexis, dicat, praesertim in prima sua relatione, quid actu sentiat de materiali et morali conditione dioecesis, quae spes melioris status affulgeat, quaenam maiora discrimina immineant.
In sequentibus vero relationibus addat, quomodo et quo fructu ad effectum perduxerit monita et mandata, si quae S. Congregatio in sua responsione ad praecedentem relationem significaverit: et utrum progressus, regressus, an potius idem ferme persistens status in rebus fidei et morum haberi videatur in dioecesi: et quaenam de eo censeantur causae.
In universum conditiones tum religiosae tum morales et sociales per hunc ultimum quinquennium praesertim hoc anno 1933 meliores factae sunt, adlaborantibus tum laicis catholicis tum praesertim viris in gubernio civili rem publicam gerentibus. Faxit Deus ut progressus adhuc meliores evadant!

Lincii (Austria) die 22. Decembris 1933.

+ Joannes Maria
Episcopus Linciensis

Prospectus de Curia dioecesana.
(Caput V, 57).

Officiales Curiae episcopalis:
Vicarius generalis (insimul et cancellarius) – Assessor et Referens curiae episcopalis (duo canonici) – director cancellariae (sacerdos saecularis) – 3 secretarii episcopales, quorum unus praeest „Actioni catholicae” – consilium administrationis (2 sacerdotes saeculares) – registrator (sac. saec.) – tres administri laici.
Judices synodales et prosynodales 12 rite electi.
Parochi consultores 4 rite electi.

Curia dioecesana judicialis: Officialis – 2 vice-officiales – 11 judices synodales et prosynodales – promotor justitiae – 3 defensores vinculi matrimonii et sacrae ordinationis – 5 notarii ecclesiastici – 2 advocati et procuratores ex Officio (clerici).

Custos librorum in singulis casibus pro materia librorum constituitur.

Religio (seu ordo vel institutum religiosum)	Domus	Sacerdotes
Canonici Regulares Lateranenses	2	98
Ordo Praemonstratensis	1	35
Ordo S. Benedicti	2	102
Ordo Cisterciensis	2	70
Ordo Cisterc. Strict. observantiae	1	16
Ordo Fratrum Minorum	7	32
Ordo Cappucinorum	4	26
Ordo Carmelitarum discalc.	1	9
Ordo S. Joannis de Deo	3	3
Societas Jesu	3	28
Congregatio Ss. Redemptoris	1	11
Societas Divini Salvatoris	1	5
Societas Divini Verbi	1	4
Congregatio Oblatorum S. Francisci Sal.	2	10
Societas Salesiana de Don Bosco	1	3
Societas Maristarum	5	6
Fratres Scholarum christianarum	1	0
Congregatio Missionariorum de Mariannhill	1	1

Elenchus religionum mulierum

[Institutum religiosum]	Domus	religiosae
Moniales S. Ursulae U. rom.	2	64
Moniales S. Elisabeth .	1	52
Moniales Ordinis Carmelitanarum discalc.	2	47
Moniales Visitationis B. M. V.	1	33
Moniales Ss. Redemptoris	1	36
Moniales Caritatis Boni Pastoris	1	49
Sorores Caritatis de S. Vincentio a Paulo	22	440
Sorores Caritatis S. Caroli Borrom.	15	155
Sorores Caritatis de S. Cruce	110	875
Sorores schol. III. Ord. S. Francisci de Voecklabruck	67	819
Sorores schol. S. Augustini	2	29
Sorores schol. III. O. S. Francisci de Hallein	1	4
Sorores III. Ord. B. M. V. de Monte Carmelo	40	213
Sorores oblatae S. Francisci Salesii	1	36
Sorores Congr. Filiarum Div. Salvatoris	1	6
Sorores III. Ord. S. Francisci a Caritate christiana	1	6
Sorores III. Ordinis S.	1	5

Dominici		
Sorores de Notre Dame (sor. scholares) - Muenchen	2	25
Sorores Mariae Auxiliatricis.	1	5

Linz (Austria)
RELAZIONE 1928 - 1933

Le condizioni morali e religiose della diocesi di Linz, come nota il Vescovo nel chiudere la sua Relazione, sono, nell'ultimo quinquennio, assai migliorate.
Il Clero, approfittando delle attuali favorevoli disposizioni delle Autorità civili verso la Chiesa, si adopera con zelo a risvegliare nel popolo la fede, con la predicazione di Missioni ed Esercizi spirituali, con l'insegnamento del Catechismo, e con favorire e promuovere la fondazione di nuove Associazioni Cattoliche, specie tra la gioventù.
Di buon grado il popolo corrisponde alle premure dei suoi Pastori, e non pochi Fedeli, come si nota nella Relazione, cooperano totis viribus a quest'azione salutare e restauratrice del Clero. Di qui la forte diminuzione delle società sovversive e anticlericali, giá molto numerose negli ultimi anni, e il graduale ritorno dei traviati al seno della Chiesa e alle pratiche della vita religiosa.
Il Vescovo si augura che questi consolanti progressi "„adhuc meliores evadant". Perché ció possa verificarsi gioverà tener presenti le seguenti

Osservazioni

1) I1 Clero, sebbene in generale si mostri attivo e diligente, pure, in alcuni casi, lascia alquanto a desiderare. I giovani Sacerdoti malvolentieri alle volte, e solo costretti dall'ubbidienza, si' rassegnano alla cura d'anime nelle nuove Parrocchie. Vi sono poi dei Parroci - adhuc viribus potentes - i quali all'attività pastorale preferiscono l'ozio e la tranquillità della vita privata (n.50). Ciò e tanto piú da deplorarsi, quanto maggiore e il bisogno delle anime e il bene che essi nelle attuali favorevoli circostanze potrebbero fare.
2) In mezzo al popolo „graves errores contra fidem hinc inde sparguntur" (n.16). La santità del matrimonio, in particolare sia nelle città che nei villaggi, „subvertitur theoriis et moribus" (n.84). I concubinati sono freguenti; i divorzi numerosi; la limitazione della prole, comune (n.87). I matrimoni misti, poi, divengono causa di indifferenza religiosa e di apostasia, giacché in pratica le cauzioni prescritte dal canone 1061 rimangono una pura formalità (n.88). Contro questi mali così gravi e comuni occorrerebbe che il Clero indirizzasse i suoi sforzi, diffondendo specialmente in mezzo al popolo i santi principi ricordati dall' Enciclica „Casti Connubii".
3) In ben due luoghi (n 16 e 97) nella Relazione si parla d'una certa società di tendenze massoniche, assai diffusa, chiamata „Schlaraffia". Su di essa il Vescovo avrebbe da due o tre anni consultata la S. Sede, e sarebbe tuttora in attesa d'una risposta.

Roma, 16 aprile 1934.

10/34 Januarii 1935

Excellentissimo Domino Joanni Gfoellner
Episcopo Linciensi

Examinatis quae in relatione super statu dioecesis Linciensis Excellentia Vestra Revererendissima enarravit, haec S. Congregatio Consistorialis libenter adnotavit conditiones tum religiosas, tum morales et sociales hoc ultimo quinquennio meliores evasisse, adlaborantibus laicis catholicis et praesertim viris in gubernio civili rem publicam gerentibus. Pariter dignus laude est zelus cleri qui Consociationes Actionis Catholicae, iuxta mentem Summi Pontificis, fovere et excolere studet, fidem in populo verbi Dei assidua praedicatione et catechism institutione, quo factum est, ut multi ad praxim christianae vitae sint revocati et frequentius ad Sacram Synaxim accedant.
De iis omnibus haec S. C. Excellentiae Vestrae meritam laudem rependit, ominans ut ardens votum (in fine relationis ab Excellentia Vestra expressum) meliores efficiendi conditiones religiosas dioecesis, in posterum felix faustumque exitum habeat.
Tamen sane deplorandum est aliquoties cooperatores ex causis nullius momenti munus in nova paroecia obeundum aegre recipere, et parochos, adhuc viribus potentes, premature activitati curae animarum se subducere. Quapropter haec S. C. Commendat navitati Excellentiae Tuae Reverendissimae, ut efformet ad disciplinam et spiritum ecclesiasticum alumnos seminarii et exhortetur sacerdotes, praesertim iuniores, ut operibus sacri ministerii maiori zelo se applicant, utilitatem percipientes ex favorabilibus conditionibus praesentibus. Qua in re stricte urgenda sunt quae in Codice de clericorum obligationibus praescribuntur.
His ex munere meo Excellentiae Tuae significatis;;;